

Sunde, stærke kvier giver robuste køer – og økonomi?

Bodil Højlund Nielsen, Dyrlæge, PhD, Simherd A/S

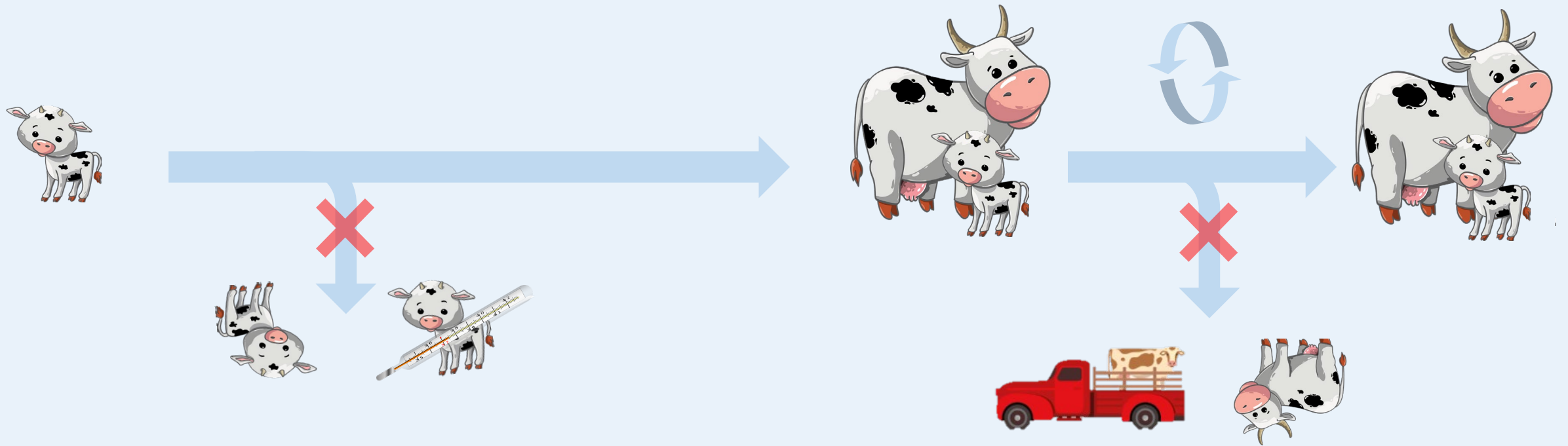
Lars Arne Hjort Nielsen, Specialkonsulent, SEGES Innovation

Kvægkongres 26.02.2024

SEGES
INNOVATION

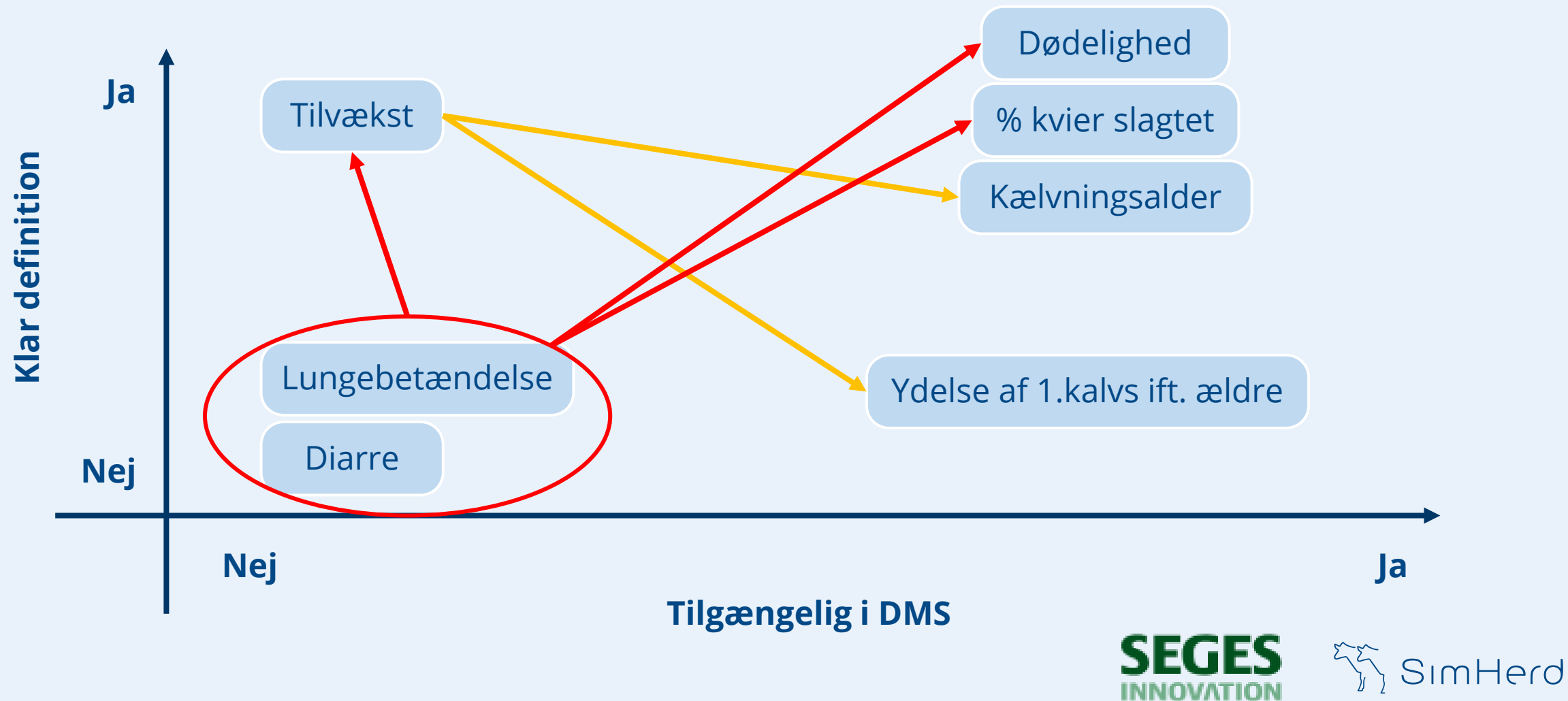
Successen

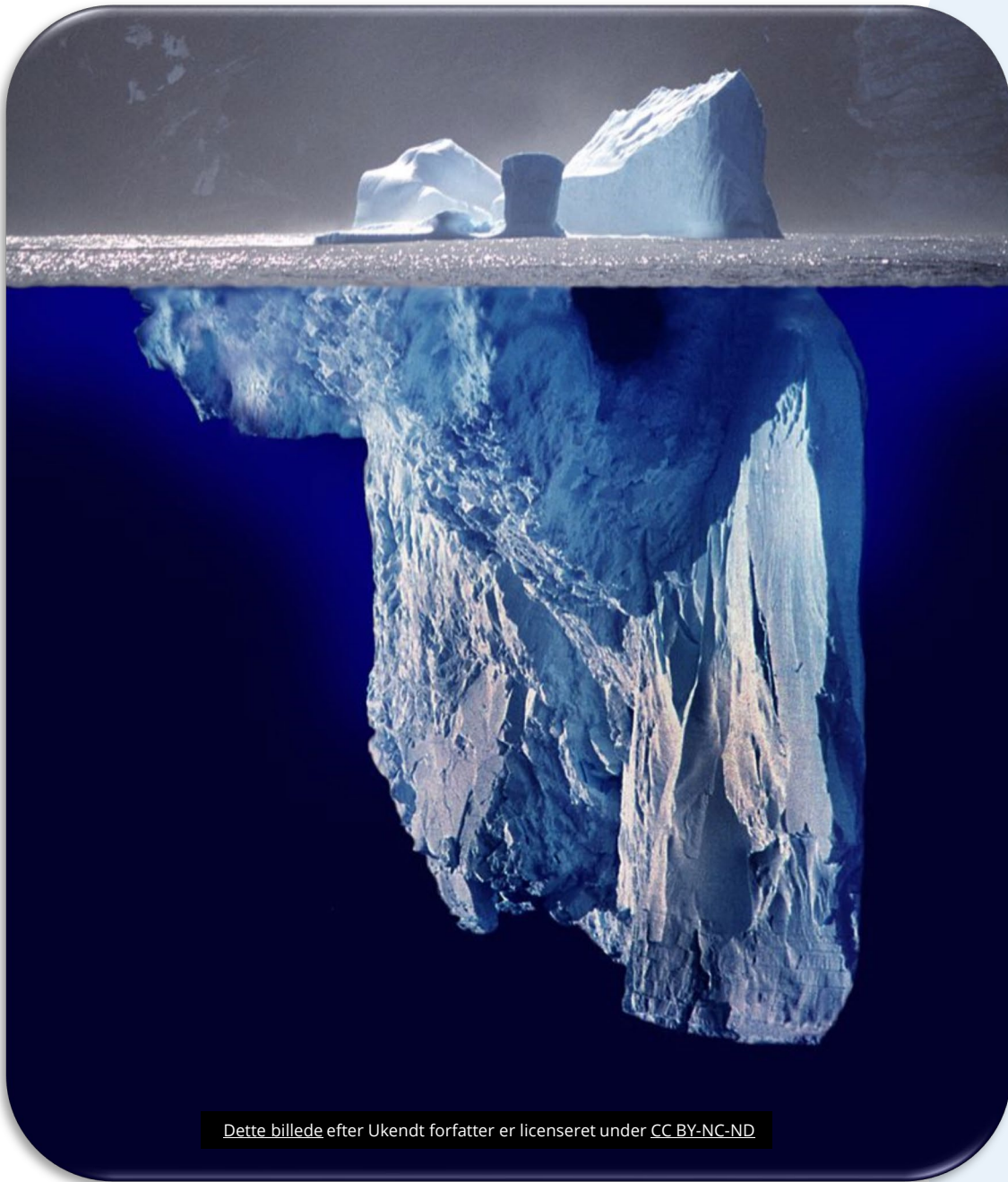

Relevante nøgletal

Relevante nøgletal

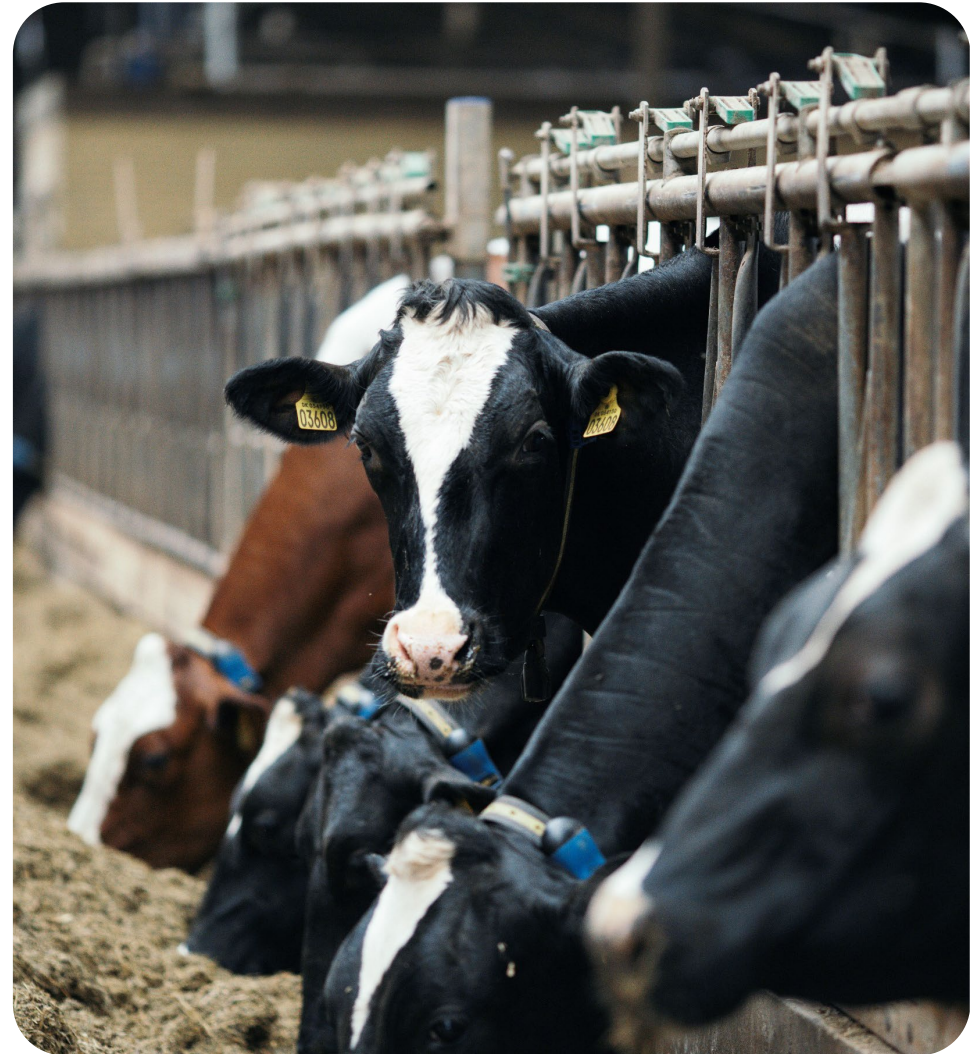

Dette billede efter Ukendt forfatter er licenseret under CC BY-NC-ND

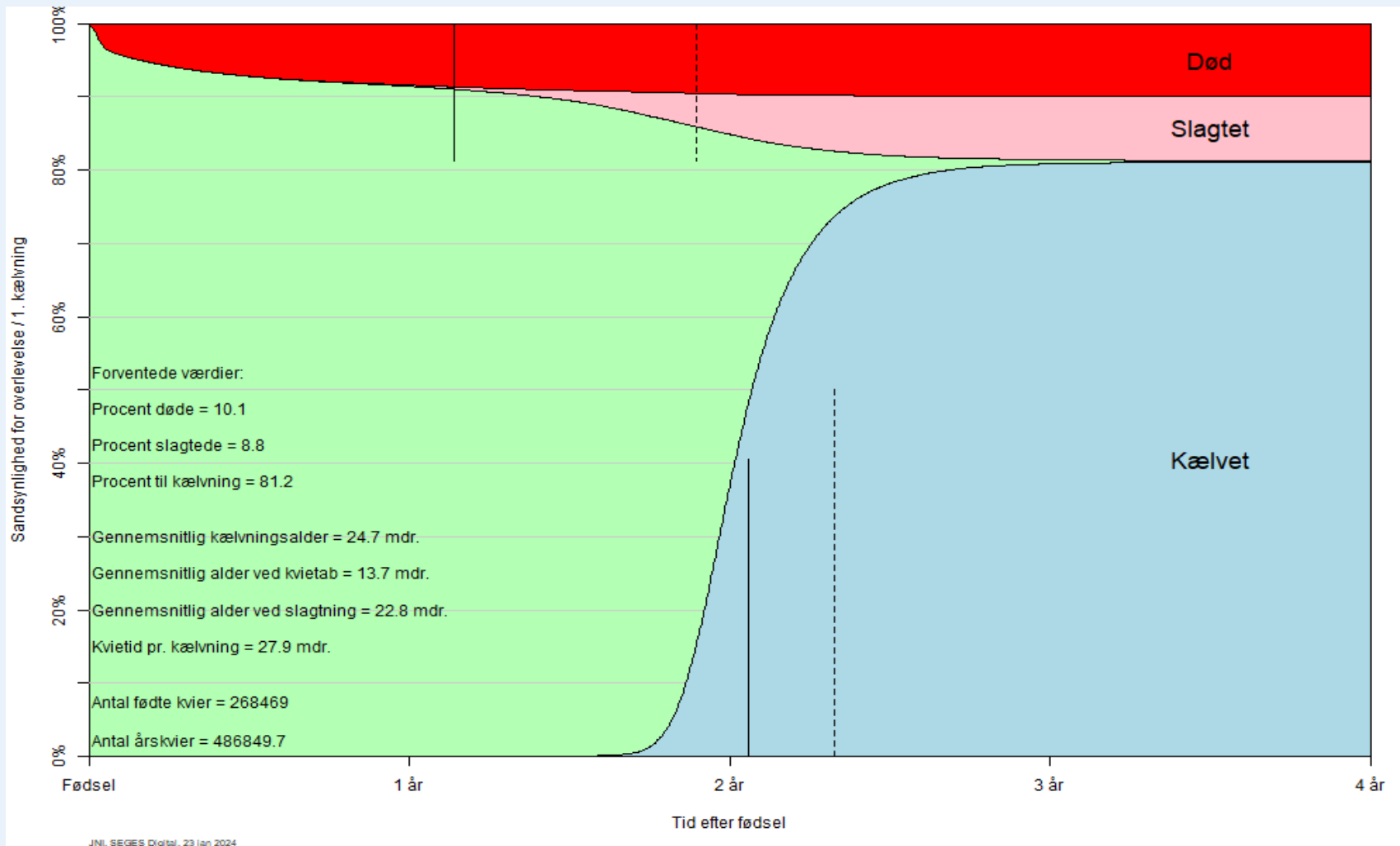

Den syge kalv...

- Dødelighed ↑ + ufrivillig udsætning
- Tilvækst ↓
- Foderdage ↑
- Ydelse 1. laktation ↓

Landsstatistik: Holdbarhed af kvier frem til kælving, 2023

Død 10,1 %

Slagtet 8,8%

Kælvvet 81,2%

Klv. alder 24,7 mdr.

(SEGES, Mælkeleverende bedrifter)

SEGES
INNOVATION

 SimHerd

Hvordan identificerer jeg forbedringsområder via data

- **Overlevelse** – det første halve år
- **Tilvækst** – kælvning ved 22-23 mdr
- **Spild** - døde, slagtede, omløbere, kælvningsalder

Eksempel: Vurder jeres udfordringer her – (KMP Døde dyr)

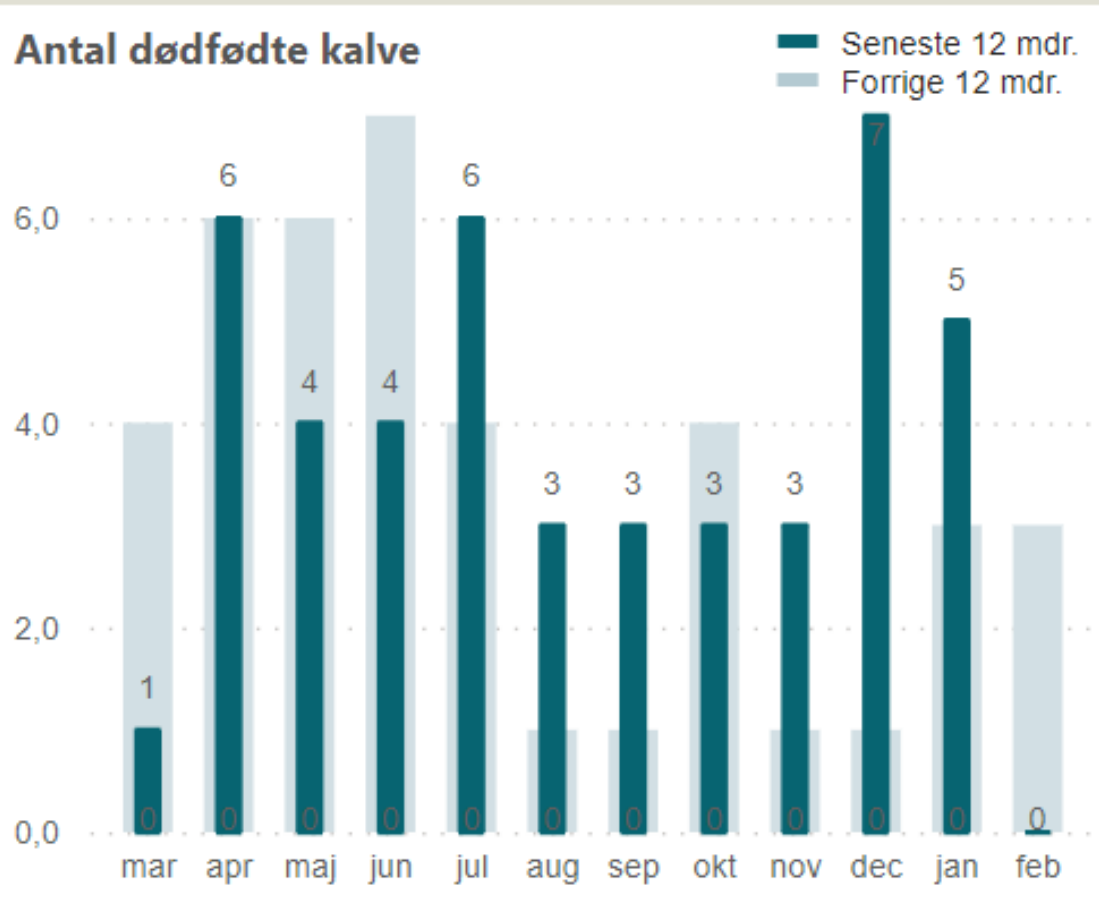
DMS - DØDE DYR

2
Seneste 7 dage (I alt)

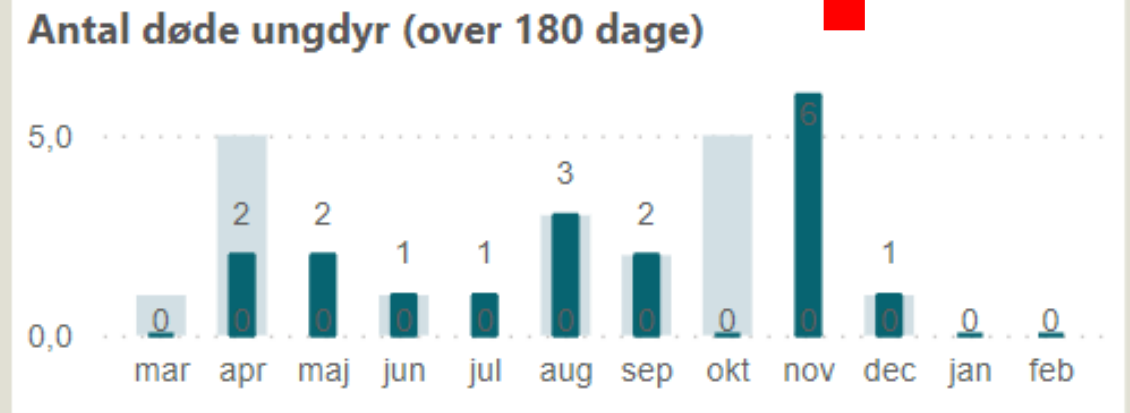
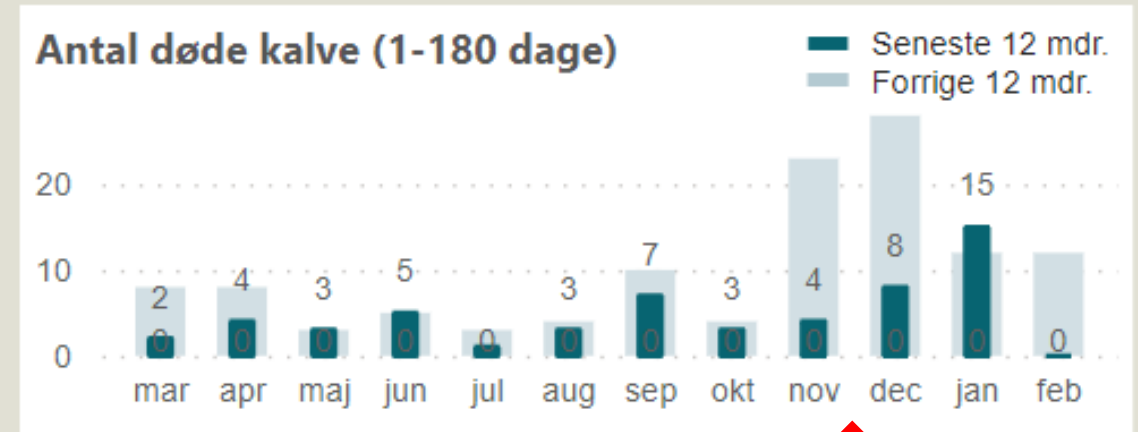
0
Dødfødte

2
Kalve og ungdyr

0
Døde køer

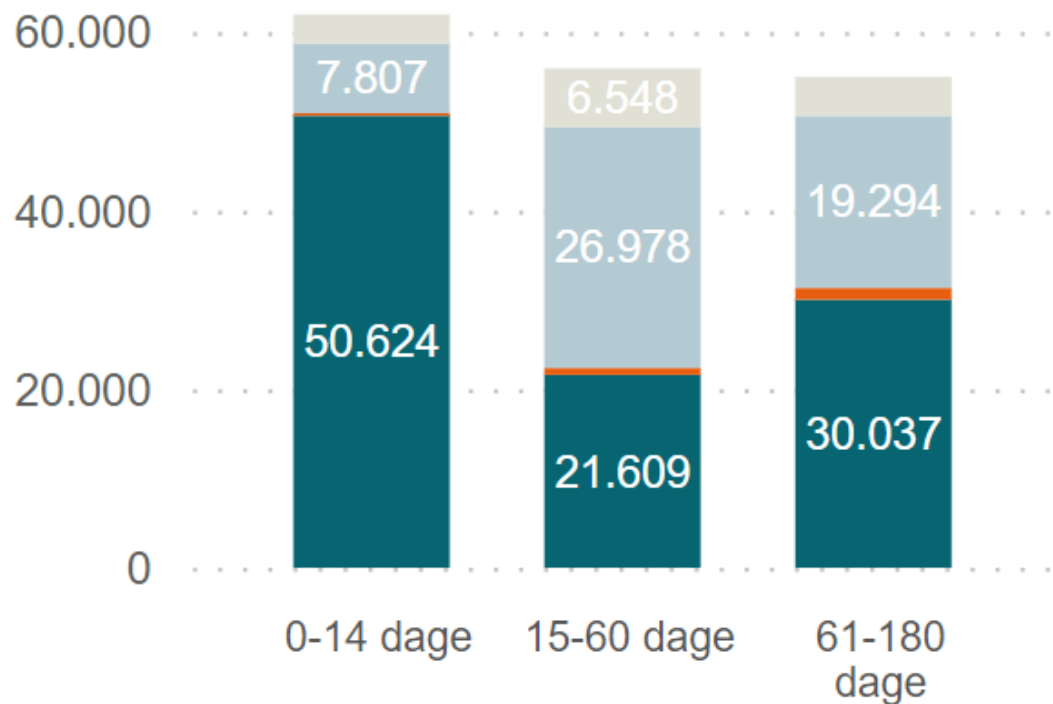
Udforsk dødfødte kalve

Udforsk døde kalve 1-180 dage og ungdyr

Landsstatistik: Sygdomsopgørelse for opdrætskvier (DH)

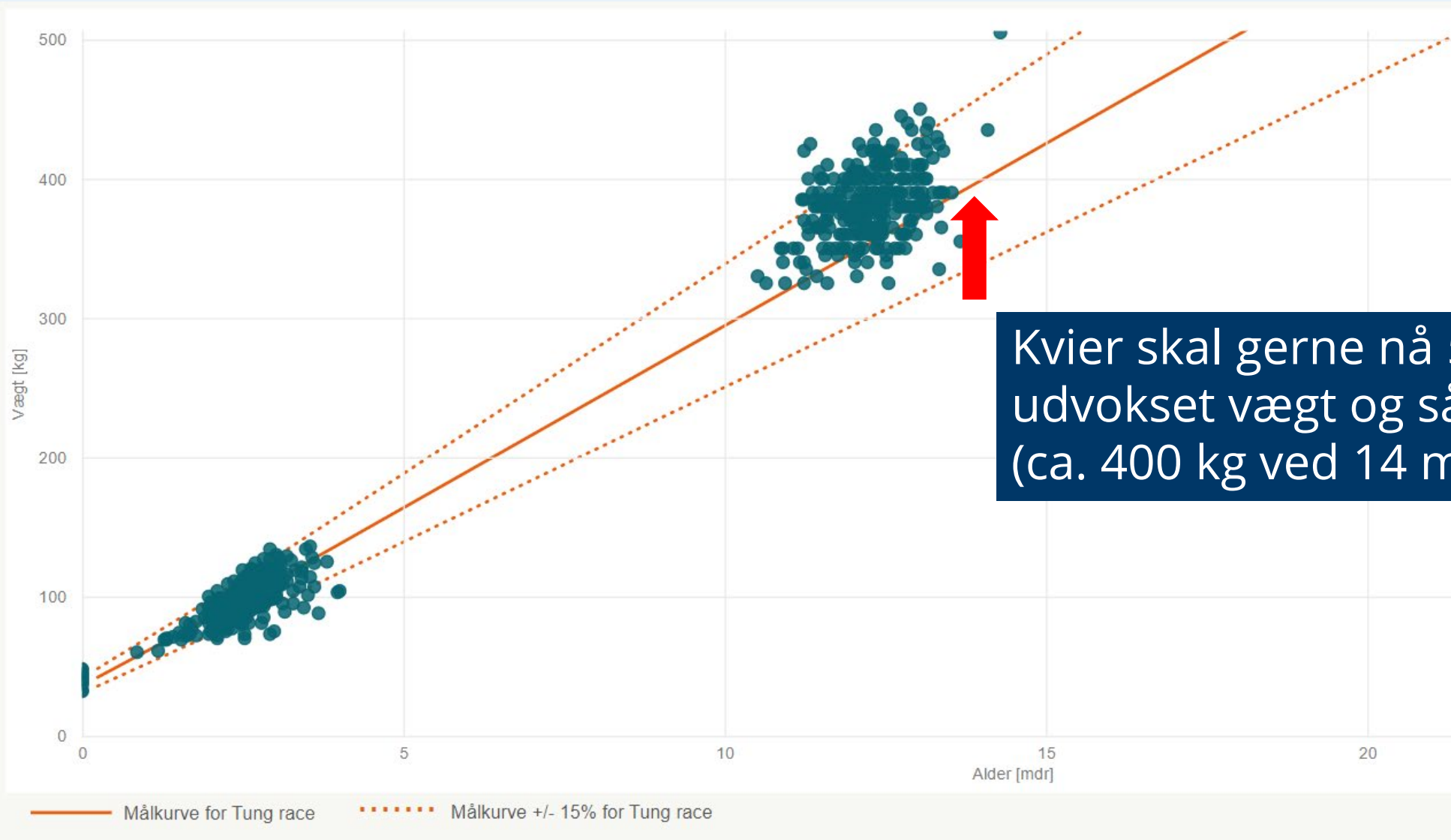
Antal sygdomsregistreringer pr. aldersgruppe

Antal sygdomsregistreringer	172.800
Antal syge opdrætskvier	94.900
Antal døde opdrætskvier	13.000
Dyr i alt, ca.	180.000

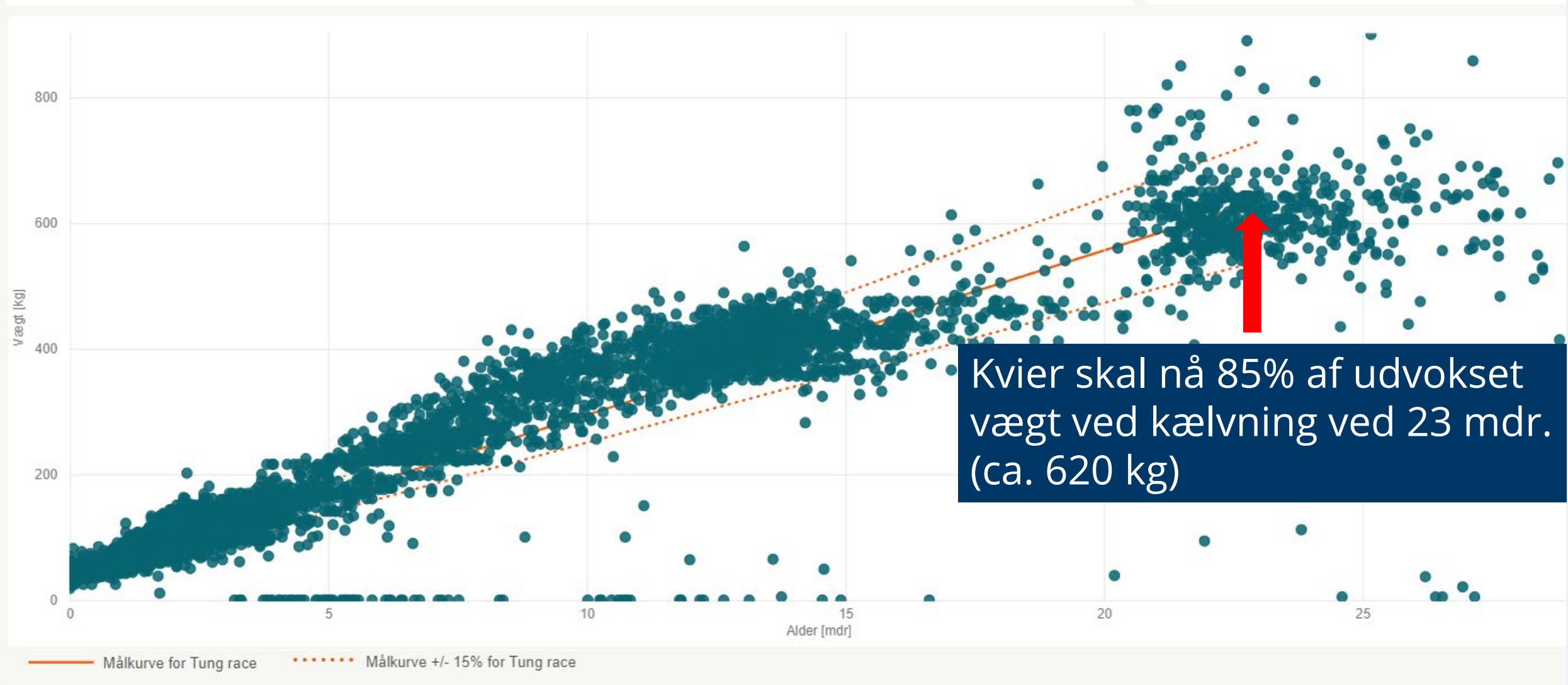
● Fordøjelseslidelser ● Klov- og lemmelidelser ● Luftvejslidelser ● Øvrige lidelser ● Reproduktionslidelser

Eksempel: Inseminer ved rette størrelse (Kvier Tilvækst og størrelse)

Kvier skal gerne nå 55-60% af udvokset vægt og så insemineres (ca. 400 kg ved 14 mdr)

Landsstatistik: Tilvækst hos vejede DH kvier (13.100 dyr) 😊

Eksempel: Spildvurdering - Bliver kvierne drægtige og til tiden? (DMS- Kvier produktion)

Kælvekvie

Alder ved 1. kælvning

Kvier (antal)	Gns.		Spredningen på driftsenhedsgns.		
	Mål	Opnået ^a	Egen driftsenhed	Bedste 25 %	Ringeste 25 %
Alder i mdr. (132)		23,5 *	1,4	1,3	2,0

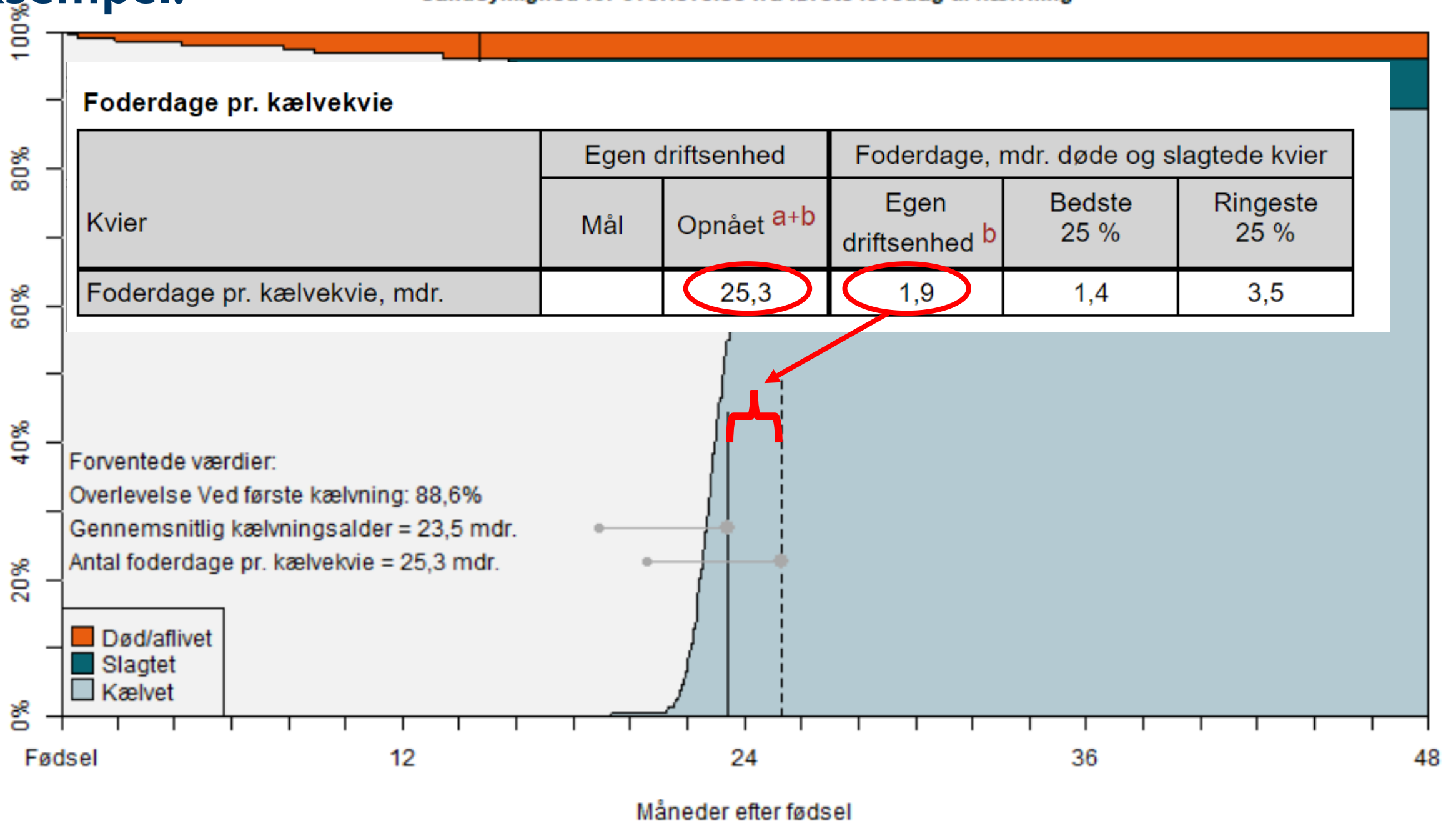
* Opnået værdi kan afvige lidt fra Nøgletalstjek, fordi periode- og dyreafgrensning ikke er identisk

Insemineringer pr. dyr

Kvier (antal)	Egen driftsenhed	Sammenligningsgruppe	
	Opnået	Bedste 25 %	Ringeste 25 %
Dyr med mindst 3 ins., % (22)	14,4	10,7	19,3

Eksempel:

Holdbarhedsprofil kvier Sandsynlighed for overlevelse fra første levedag til kælving

A photograph of a herd of black and white cows in a grassy field. The cows are the central focus, with one cow in the foreground looking directly at the camera. The background shows more cows and a clear blue sky. The entire image has a light blue tint.

**Men hvad med
køernes holdbarhed?**

Vejen til god holdbarhed

<https://www.popsci.com/history-future-roads-feature/>

<https://www.hauraki-dc.govt.nz/council/alerts?item=id%3A2ma16ibw11cxbyhd5piq>

To overskrifter

Ins%

Drgt%

**Flere
drægtige**

Tålmodighed

Persistens

<https://www.popsci.com/history-future-roads-feature/>

**Færre
ufrivilligt
udsatte**

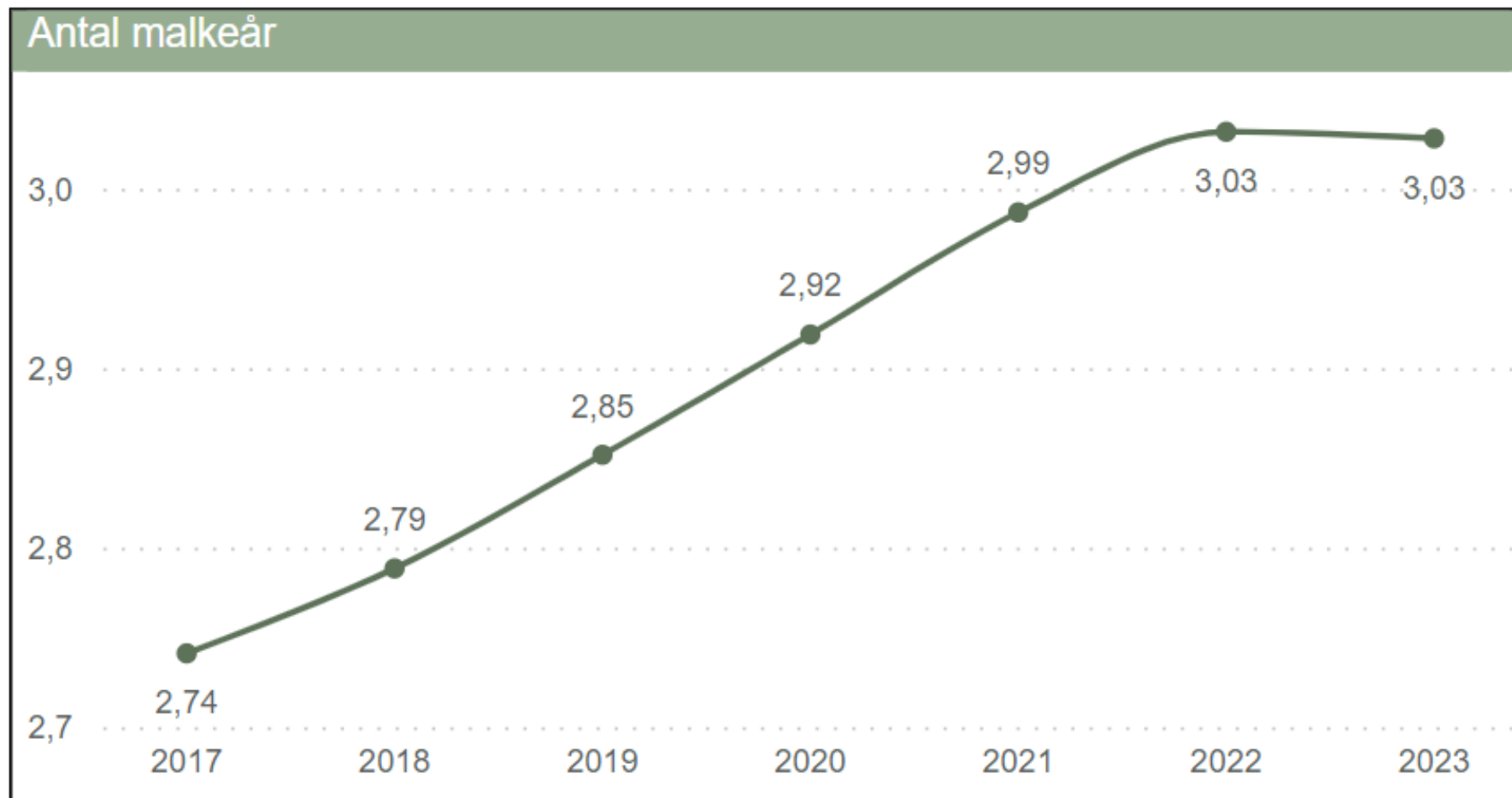
Skader

Sygdomme

SEGES
INNOVATION

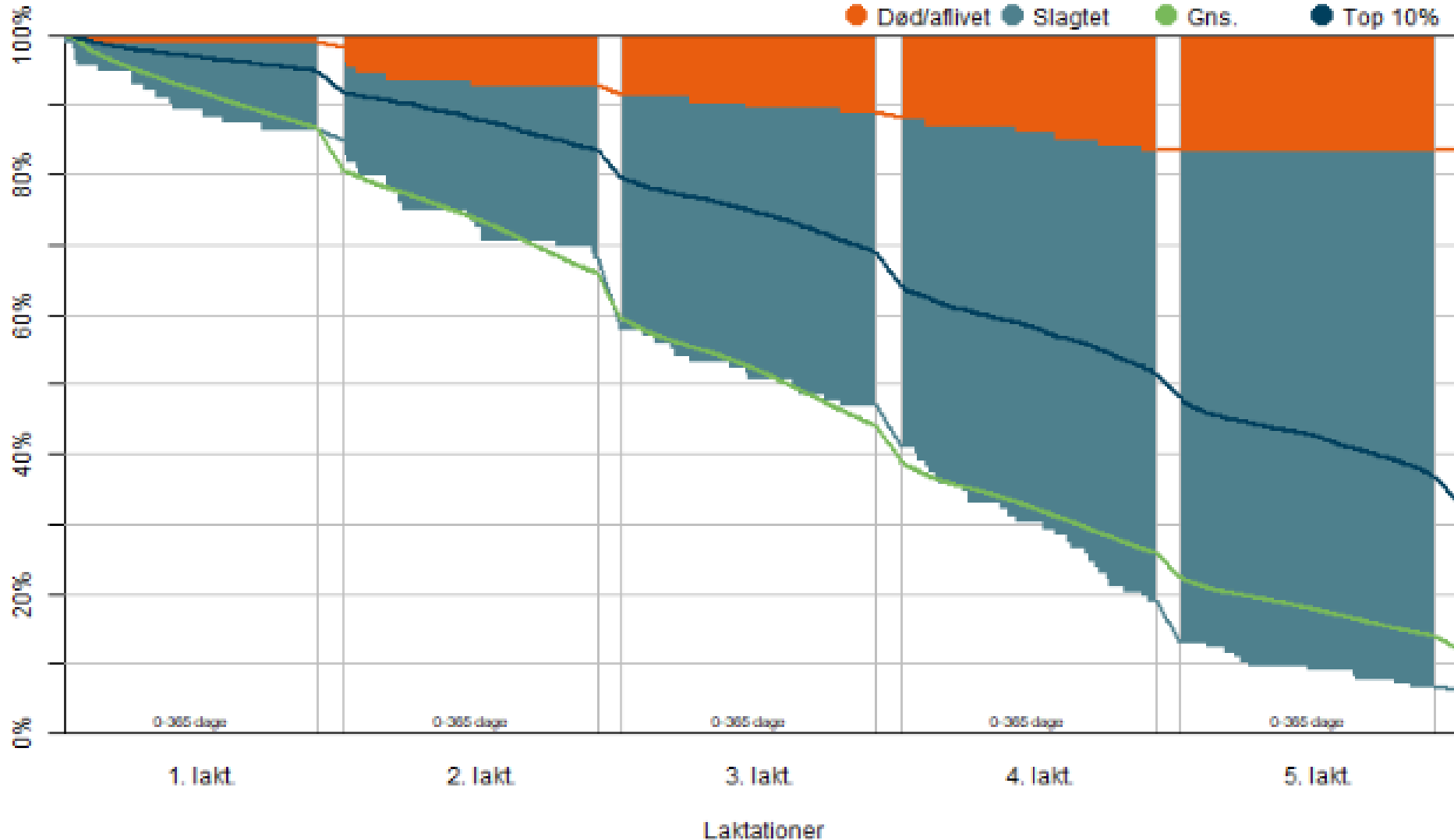
 SimHerd

Landsstatistik: Udvikling i holdbarhed hos køer

Variation i Holdbarhed (DH-driftsenheder) 2023

Holdbarhedsprofil køer (seneste 12 mdr.)
Sandsynlighed for overlevelse fra 1. kælving til 6. kælving

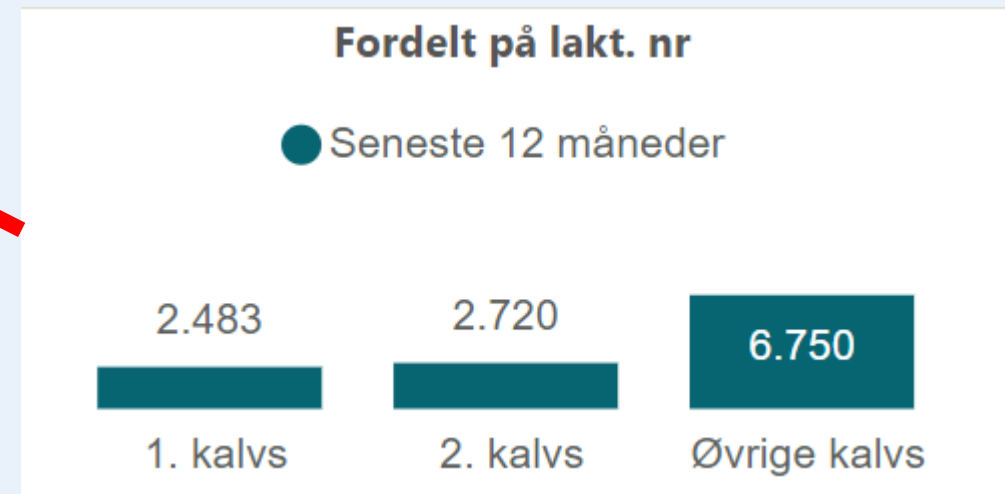
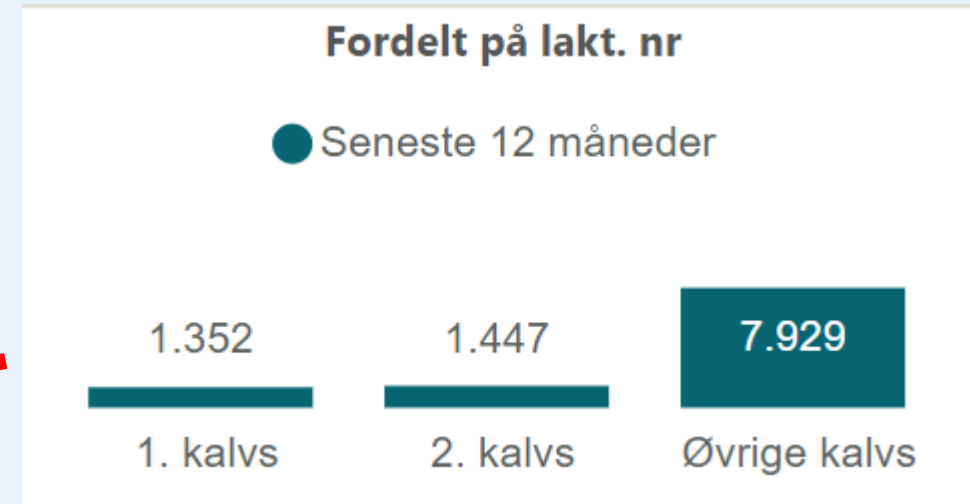
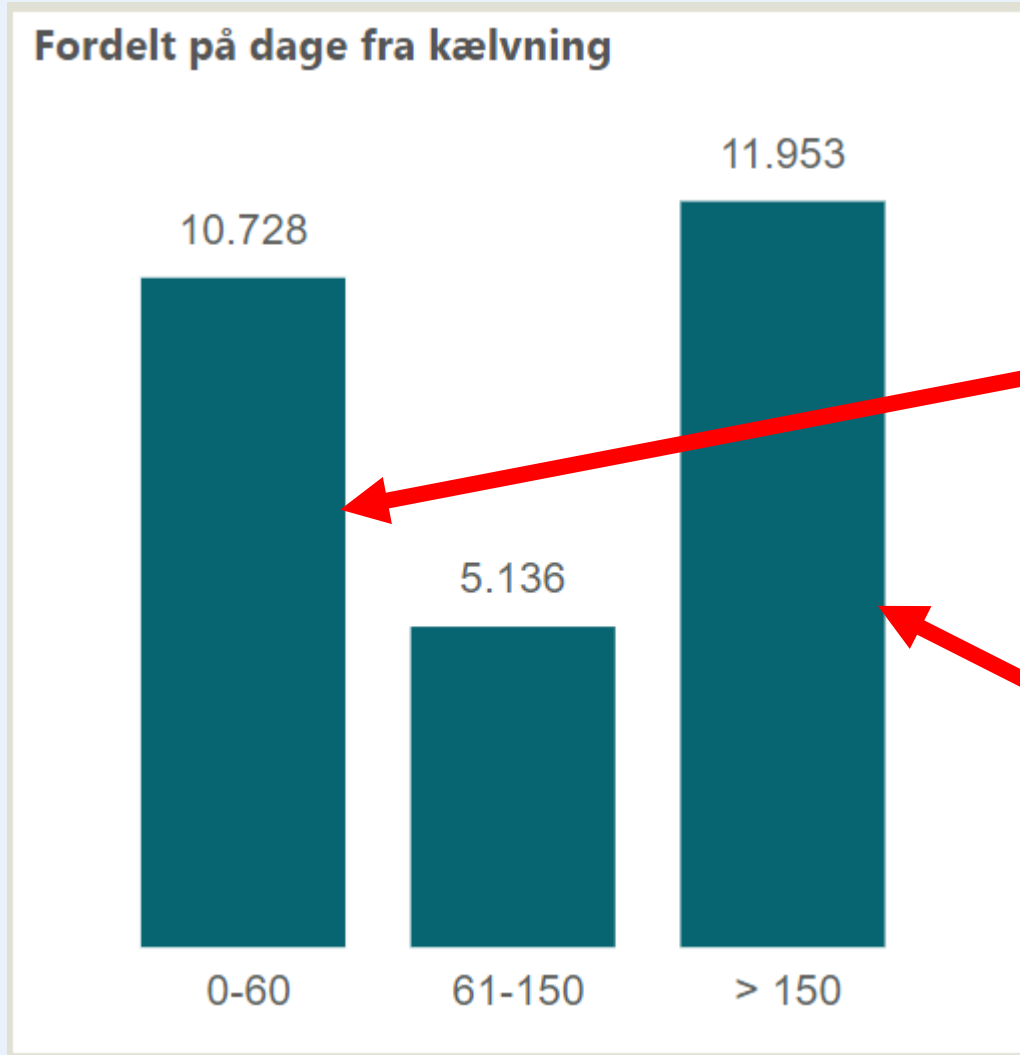
Reduktion i fremstillingspris hos Top 10% i forhold til gns.

Konventionel +5 øre/kg EKM

Økologer +17 øre/kg EKM

(SEGES, 2020)

Landsstatistik: Døde køer (alle tværfaglige driftsenheder)

Hvad vindes ved...

...at rette op på de røde tal i benchmarkingen?

Nøgletal	P25	Gns.	P75
Døde 1-180 dage %	2,7	6,7	9,1
% kvier slagtet	1,2	4,0	5,2
Kælvningalder, mdr	23,8	25,2	25,8

Hvad nu hvis...?

- Kalvedødelighed ↓
- Slagtede kvier ↓
- Kælvningsalder ↓
- +
- Tilvækst kvier ↑
- Ydelse 1. laktation ↑
- Udsætningsrisiko 1.paritet ↓

SimHerd

SEGES
INNOVATION

Hvad vinder du ved...

...at rette op på de røde tal i benchmarkingen i din kvieproduktion?

	Nudrift	Scenarie
Tekniske resultater		
• Solgte kvier	13	+11
• Kælvningsalder, mdr	26	-1,3
• Udskiftnings%	34,5	+0,5
• Kg EKM per årsko	11.043	+149

Hvad vinder du ved...

...at rette op på de røde tal i benchmarkingen i din kvieproduktion?

	Nudrift	Scenarie
Økonomiske resultater, kr*1000		
• Mælkeindtægt	8.924	+125
• Salg af kvier	199	+95
• Foderudgift, køer	3.634	+41
• DB pr år	4.620	+179

Hvad vinder du ved...

...at flytte på sundhed og holdbarhed af både kvier og køer?

Nedsætter risikoen for:

- Yverbetændelse
- Digital dermatitis + klovlidelser

-25%

Eksempel: Yverbetændelse

1 beh./uge → 2 beh./3 uger

Hvad vinder du ved...

...at flytte på sundhed og holdbarhed af både kvier og køer?

	Nudrift	Færre syge køer
Tekniske resultater		
• Solgte kvier	13	+15
• Udskiftningsprocent	34,5	-1,1
• Kg EKM per årsko	10.991	+270
• Livsydelse pr. ko, kg EKM	30895	+1907

Hvad vinder du ved...

...at flytte på sundhed og holdbarhed af både kvier og køer?

	Nudrift	Færre syge køer
Økonomiske resultater, kr*1000		
• Mælkeindtægt	8.924	+243
• Salg af kvier	199	+130
• Behandlingsomkostninger	164	-21
• Foderudgift, køer	644	+72
• DB per år	4.619	+318

Men hvad skal der til...?

Maksimalt investerings beløb

Forskel I DB/år	300.000
Levetid, år	15
Rentesats	7
Forsikring/vedligehold	3
Investeringsbeløb	2.500.000

Minimalt DB per år

Investeringsbeløb	100.000
Levetid, år	3
Rentesats	7
Forsikring/vedligehold	3
Minimalt DB per år	40.000

Vurder din besætnings robusthed i DMS

Kvier

NY Analyse og lister

- Udskriftsoversigt
- Listeudskrifter

NY Analyseudskrifter

SUNDHED

- Sygdomsopgørelse, køer
- Sygdomsopgørelse, ungdyr
- Sundhedsanalyse, køer
- Sundhedsanalyse, ungdyr
- Kvier - produktion
- Kvier - tilvækst og størrelse
- Yversundhed goldperiode

Køer

NY Analyse og lister

- Udskriftsoversigt
- Listeudskrifter

NY Analyseudskrifter

BASISOPLYSNINGER

Nøgletal

- Holdbarhed
- Status omsætning - Kvæg
- Besætningsflow

KRITISKE MÅLEPUNKTER » ALLE BESÆTNINGER KVÆG

Emne	Status	Nøgletal (enhed)	Opnået	Alarmgrænse	Opgørelsesperiode	Opdateret
Sundhed		Døde dyr (Antal)	0	Maks 0	Seneste 7 dage	05-02-24

Konklusion – Holdbare kvier og køer

- **Har vi datagrundlaget?**
 - Til at identificere og kortlægge udfordringer
 - Til at følge op på indsatsen
- **Kan det svare sig?**

SEGES
INNOVATION

Tak for opmærksomheden!

SimHerd